

עפ"ת 4955/04 - פאולה קולר נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 4955-04-20 קולר נ' מדינת ישראל

בפני כב' השופט מאزن דוד

פאולה קולר

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי)

פסק דין

1. לפניה ערעור על גזר דין של בית משפט השלום לטעבורה חיפה (כב' השופט רונה פרסון), בת"ד 19-05-1953, מיום 5/3/2019, בגין הורשעה המערעתה, על סמן הודהתה, בעבירות של נגיעה בחוסר זהירות - עבירה לפי תקנה 21(ג) לתקנות התעבורה תשכ"א - 1961 (להלן: "תקנות התעבורה"); אי מתן אפשרות להולך רגל להשלים מעבר ח齊יה בבטחה - עבירה לפי תקנה 67א לתקנות התעבורה; התנחות הגורמת נזק לרכוש וחבלת של ממש לגוף - עבירה לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות התעבורה, וסעיף 38(3) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א- 1961 (להלן: "פקודת התעבורה").

2. הערעור מופנה כנגד חומרת העונש ברכיב הפסילה בפועל בלבד.

גזר הדין בבית משפט קמא:

3. על פי עובדות כתוב האישום המתוון, על פיין הורשעה המערעתה, בתאריך 20/12/2018, סמוך לשעה 17:45, נגעה המערעתה ברכב פרטי, ברוח' החשمونאים קריית מוצקין והגעה סמוך לבית מס' 35; הכבש במקום הינו דו-مسلسل מופרד על ידי שטח הפרדה ביןו לא גדר דו-נתיבי, בכיוון נסיעת המערעתה, בצד ימין מקום חניה מוסדר לכלי רכב, ובמקום קיים מעבר ח齐יה הנראת היטב לעין. בהמשך ציין כי באותה עת במקום הנ"ל ומימין לשמאל, ביחס לכיוון נסיעת המערעתה, חצתה את הכבש בהילכה בתוך מעבר הח齐יה הולכת רגל שהספיקה לחצות 5 מטר מהמעבר, וזאת לאחר שהבחינה כי המערעתה נערכה לפני המעבר.

עוד נטען, כי המערעתה נגעה ברכב בחוסר זהירות, בכך שלחיצה בטעות על דוושת הגז בעת שהולכת הרגל הייתה בחזית רכבה, לא אפשרה להולכת הרגל להשלים את הח齐יה בבטחה ובפגיעה בה. בעקבות התאונה נחבלה הולכת הרגל בגופה חבילות של ממש, הובחנו בגופה שברים ממפורט בכתב האישום. הולכת הרגל אושפזה בבית החולים מיום 26/12/2018 ועד 21/12/2018 עד

עמוד 1

4. יש לציין כי כתב האישום המקורי ייחס למערערת נהיגה רשלנית, עבירה לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה, אשר הומר, בכתב האישום המתוקן לנוהga בחוסר זהירות, עבירה לפי תקנה 21(g) לתקנות ובסעיף 4 לעובדות כתב האישום נמחקה המילה "ברשלנות" ותחתייה הוסיף "חוסר זהירות".

מיד עם תיקון כתב האישום, הודתה המערערת בעובדות כתב האישום המתוקן, והורשעה על פי הודאתה, בכל העבירות המיויחסת לה.

5. בית משפט קמא, ביחס לתיקון סבר בגזר דין שמדובר בתיקון ממשמעותו (עמ' 14, ש' 13-9 לגזה"ד), והביע את דעתו כי עבירת הרשלנות נמחקה ובמקומה יויחסה למערערת עבירה קלה יותר של נהיגה בחוסר זהירות. ובהמשך, הוסיף וצין בית משפט קמא (14 ש' 25-28) שנערך תיקון מהותי בכתב האישום, דבר שמלמד כי בית המשפט התרשם שرف הרשלנות המיויחס למערערת הינו במדד חומרה כל מאשר מעבירות הרשלנות, והדבר עובר כחות השני בגזר דין.

6. בבואה לגזר את דינה של המערערת, בבחן בית משפט קמא את נסיבות התאונה, את רף הרשלנות שיש ליחס למערערת במקורה דין ואת הערכים המוגנים שבבסיס העבירות המיויחסות למערערת, והנחה את עצמו בעקרון הילימה המנחה בענישה וקבע מתחם עונש ההולם את העבירות, שהורשעה בהן המערערת ואשר במרכזן גרים חבלות של ממש כעונש **הכול פסילה בפועל לתקופה שבין 9 חודשים ועד 18 חודשים**, פסילה על תנאי, קנס ועונשים נוספים לרבות מאסר (בין מוותנה ובין בפועל) ובמקרים מתאימים פיצוי לנפגע.

עוד הוסיף בית משפט קמא, שתוצאות הפגיעה של המעוורב בתאונה מהוות שיקול נכבד בקביעת סוג ורמת הענישה וכי יש לתת את הדעת על מידת הרשלנות ביצוע העבירה, ותק נהיגה והעבר התעבורי זאת הצד שיקולי שיקום ונסיבות אישיות של הנהג.

7. בית משפט קמא שקל במסגרת גזירת העונש, את החבלות הקשות שנגרמו להולכת הרגל כתוצאה מן התאונה, כפי שעולה מהטייעוד הרפואי שהוגש ו楣ודות הולכת הרגל בפני בית משפט קמא, לפיהן נגרמו לנפגעת שברים באגן, אושפזה מספר ימים ועבירה הליך שיקום ממושך הכול טיפול פיזיותרפיה.

עוד שקל בית משפט קמא במסגרת גזירת הדין, את תיקון כתב האישום ומהיקת עבירת הרשלנות וייחוס עבירה קלה יותר של נהיגה בחוסר זהירות וכן את הودאתה המדינית של המערערת, לאחר תיקון כתב האישום ונטיית אחריות על מעשה.

עוד הוסיף בית משפט קמא במסגרת שיקולו בଘירת העונש, כי המערערת עצה לפני מעבר החזיה ולחשה על דוחשת הגז בטעות, ולא הבחינה בהולכת الرجل שהספיקה לחצוט 5 מטרים בתוך מעבר החזיה וכי מדובר בנהגת שבשים לב לוותק נהיגתה הארוך, מדובר בנהגת שבדרך כלל לא נובעת מסוכנות נהיגתה, ולראיה העדר עבירות בתחום התעבורה, שהיא ניתן להציג בפני בית משפט קמא עקב התוישנות עבירות אלה.

8. בית משפט קמא בנסיבות המיחdots שעמדו בפניו, סבר כי עונש של מאסר בפועל, אף בדרך של עבודה שירות, אינם הולם בנסיבות העניין וכי ניתן להסתפק בעונשים משמעותיים מוחשיים אחרים, לצד עונשים צופים פניעתיד, אשר ירתיעו את המערערת תוך שמירת האינטראס הציבורי הרחב. ונמנע בדרך זאת מהשת עעל המערערת, חרף תוצאות התאונה הקשה, עונש מאסר בפועל.

9. ביחס לרכיב הפסילה בפועל, הרכיבמושא הערעור בפניו, סבר בית משפט קמא שנוכח הפגיעה שנגרמו להולכת الرجل ומידת אחוריותה של המערערת, יש מקום להטיל עליה פסילה ממושכת, בנוסף לעונשים נוספים. אי לכך, השית בית משפט קמא על המערערת פסילה בפועל מלקלבל או להחזיק רישיון נהייה לתקופה של 12 חודשים בפועל. בנוסף, מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים, למשך 3 שנים, שלא תעבור עבירה של נהייה בעת פסילה ותורשע בגיןה, וכן פסילה על תנאי מלקלבל או להחזיק רישיון נהייה לתקופה של 6 חודשים למשך 3 שנים והתנאי שהוא לא תעבור אותה עבירה שעליה הורשעה, או אחת העבירות המפורטוות בתוספת הראשונה או בתוספת השנייה לפקודת התעבורה וכן קנס בסך 2,000 ₪ ופיצוי לנפגעת בסך 2,000 ₪.

10. המערערת מיאנה להשלים עם גזר הדין והגישה את הערעור שבפני שטחן ברכיב הפסילה בפועל.

טייעוני הצדדים:

11. בא כוח המערערת ממקד את טיעוני ברכיב הפסילה בפועל, וסביר שבית משפט קמא החמיר יתר על המידה ברכיב הפסילה בפועל בעת שהshit 12 חודשים וכי עונש זה חרוג ממתחם העונש ההולם באופן קיצוני ובולט.

עוד טענה המערערת, כי טעה בית משפט קמא בעת שקבע בתת מתחם העונש, ברכיב הפסילה בפועל, במתחם שבין 9 חודשים פסילה לבין 18 חודשים, ובעת קביעת מתחם זה, לא נימק בית משפט קמא את מתחם העונש והתעלם מהענישה הרווחת בעבירות מסווג זה, לרבות הפסיקה שהומצאה על ידי הצדדים.

עוד ציין, כי בית משפט קמא טעה כאשר השית עונש חמוץ בדמות פסילה בפועל של 12 חודשים, תוך עמוד 3

הועלמות מנסיבות הרבות לקולא במקורה דין, לרבות רף הרשנות הנמור, העבר התעבורי המקל, ותרומתה הרבה של המערעת לחברה לצד נסיבות אישיות נוספת להוירה.

12. עוד צוין, כי מתחם הענישה ההולם בעבירות של גרים חבלות של ממש מסוג של שבר או ריבוי שברים, ובמקורה שלנאשימים קיימים עבר תעבורי, נע בין 4 חודשים פסילה בפועל עד 6 חודשים פסילה וכי במקורה של המערעת, בו יוכסה לה רשלנות במדרג הנמור, ובשים לב שאין עבר תעבורי שניית להציגו מחמת התישנות, היו צריכים לשיטתה של המערעת, לקבוע מתחם ענישה הולם אשר מתייחס לפסילת המינימום הקיימת בהוראות הפקודה של 3 חודשים פסילה בפועל.

המערעת מצורפת בפרק י"ב לערעור אסופה של פסקי דין המיעדים ולמדוים כי יש לקבוע מתחם ענישה נמוך מזה שנקבע על ידי בית משפט כאמור.

13. המערעת סבורה כי בנסיבות העניין ונוכח הנסיבות המקלות, היה מקום להשית עליה עונש פסילת המינימום הקיים בפקודה, דהיינו 3 (שלושה) חודשים פסילה בלבד.

מנגד - בבקשת אותה המשיבה לדחות את הערעור בתיק זה.

בתוך המשיבה הבירה כי לדידה העונשים שהושתו על המערעת בגין הדין הינם עונשים מקלים, אשר שיקלו בחובם את נסיבות העניין שבפנינו, לרבות באירוע השתת עונש מאסר בפועל, ובית המשפט קבע מתחם עונש הולם ברכיב הפסילה בפועל, שעה שהשיט את העונש, קבע עונש שהוא מתחת לרף המקסימלי של פסילה בפועל.

המשיבה הוסיפה ציינה כי אין עילה להתערב בגין דין של בית המשפט ברכיב הפסילה בפועל, דין הערעור להידחות.

דין והכרעה:

14. עיון במלול החומר ושמיעת טענות הצדדים, הביאוני למסקנה כי דין הערעור להתΚבל באופן חלקן.

15. אכן הלכה ידועה היא, כי ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שגזרה הערכאה הדינית, אלא במקרים חריגים שבהם נפלת טעות בולטת בגין הדין או כאשר העונש שנגזר על ידה חורג באופן מובהק מרף הענישה הנוגג בנסיבות דומות (ע"פ 11/2062 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם במאגרים] (25/02/2014)).

16. בכל הקשור ברכיב הפסילה בפועל, קבע בית משפט קמא מתחם עונש הכלל פסילה בפועל לתקופה שבין 9 חודשים ועד 18 חודשים. נראה כי בקביעת המתחם ברכיב הפסילה בפועל ביהם"ש קמא החמיר עם המערערת, בקביעת מתחם העונש שלא תחיל מציאות החוקן בסעיף 38(3) לפકודת התעבורה קובע עונש מינימאלי של שלושה חודשים פסילה בפועל למי שגורם לתאונת דרכים בה נחבל אדם חבלה של ממש, אלא מעונש של 9 חודשים.

17. כי עיון מוקף בפסק דין מלמד, כי מדיניות הענישה הנוגעת לגבי עבירות תעבורה במקרים דומים בהם נגרמו חבלות קשות, נעה על פני מנעד רחב יותר מכפי שקבע בית משפט קמא, ומושפעת מנסיבות של כל מקרה לגופו. כך למשל, בעבירות של נהיגה רשלנית ואי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר ח齊ה, או אי ציות לאור אדום המופיע ברמזו, במסגרת נגרמו להולכי רגל פגיעות גוף קשות וחלות של ממש, שאף הצריכו באחד המקרים אשפוז, הרדמה ושיקום ממושך, הושטו עונשי פסילה החל מ-4 חודשים, לצד עונשים נלוויים ועד 9 חודשים (ראו: רע"פ 6918/02 **מנשה אחיה נ' מדינת ישראל** [פורסם במאגרם] 31.10.07); עפ"ת (ז-מ) 13-03-43362 **יעקב בן דוד נ' מדינת ישראל** [פורסם במאגרם] 12.5.13; עפ"ת (ת"א) 71488/02 **זוקני שושנה נ' מדינת ישראל** [פורסם במאגרם] 2.12.03; עפ"ת (ח') 10-03-44260 **עטא רשיד נ' מדינת ישראל** - **משטרת ישראל** [פורסם במאגרם] 4.5.10). **לשכת תביעות גליל -**

18. להגדרת רוחבו של מתחם העונש הולם קיימת השפעה על מידת העונש הסופי, קביעת מתחם רחוב מיידי עשויה לרוקן עיקרון הילמה מתוקן, מצד שני, הגדרה צרה של מתחם העונש עלולה לגרום עיקרון עיקרוני האינדיידואליות בענישה, ولكن אני סבור כי רוחב המתחם יאפשר התחשבות בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה כדי להתאים את העונש למידותיו האישיות של הנאשם (ראו דין מקיף י' ואקי י' ר宾, "הבנייה שיקול הדעת השיפוטית בענישה; תמנota מצב ורהורים על העתיד לבוא", הפרקליט נ"ב (תשע"ג) 413, 466-465).

משכך לא ניתן להתעלם בעת קביעת מתחם הענישה הולם **ברכיב הפסילה** בפועל מב- עונש הפסילה המינימאלי או להתעלם ממנו. בע"פ 13/12/512 **פלוני נ' מדינת ישראל** (13.4.12) נקבע:

"**תיקון 113 לא הגדר** בסעיף 40 לחוק העונשין את היחס המדוקן שבין עונשי המינימום והמקסימום הקבועים, לעתים, בחוק לעבירות שונות - לבין מתחם העונש הולם. דומה בעיני כי קיומו ומידתו של עונש מינימום יש בו כדי לשמש אינדיידואלית לחשיבותו של הערך הנפגע ולמידת הפגיעה בו בעבירה הנדונה. בכך אני מסכימן עם דעתם של ואקי ור宾, המובעת במאמרם בעמ' 440. עם זאת אין אני סבור כמותם כי עונשי המינימום אינם צריכים לשקף בהכרח את הרף התחרון של מתחם הענישה הולם, שהרי הן לפי הוראה הכללית הקבועה בסעיף 35(א) לחוק העונשין והן, למשל, לפי הוראת סעיף 35 לחוק העונשין הספציפית - ניתן לסתות מהעונשים המזעריים מטעמים מיוחדים שירשםו, ואולם חריגה שכזו היא עניין לנסיבות מקלט פרטניות, מעבר למתחם הענישה הולם".

לסיכום ניתן לציין שהרף הנמוך של מתחם העונש הולם ברכיב הפסילה בפועל צריך לשקף את

וזאת מטעמים מיוחדים

עונש המינימום, אולם בנסיבות מיוחדות יכול הנאשם להתחילה ברף נמוך יותר
שיירשוו (ראו : ע"פ 13/1605 פלוני נ' מדינת ישראל (27.08.14)).

19. בית משפט קמא בעת שקבע את מתחם העונש ההולם ברכיב הפסילה בפועל, היה צריך להתחשב בקיומו של עונש המינימום בעת קביעת המתחם העונש ההולם . במקורה שניידן בעפ"ת (חיפה) 14-08-13386 **עמאש נ' מדינת ישראל** אישר בית המשפט המחויז בחיפה מתחם עונש ברכיב הפסילה בין העונש המינימאלי של 3 חודשים ובמסגרת עפ"ת (מחוזי ח') 20-01-52547 **סלימאן נ' מדינת ישראל**, אישר בית המשפט מתחם, נع בין פסילה מינימלית של 3 חודשים ברף התחתון ובין פסילה ממושכת של מספר שנים, בצוירוף פסילה על תנאי .

20. לגישתי, מתחם העונשה אמרור להיות , ברף התחתון עונש המינימום - 3 חודשים ולא 9 חודשים, כפי שקבע בימ"ש קמא. קביעת עונש מינימום על ידי המחוקק, מבטא את הסוף התחתון של מתחם העונשה ומכאן נדרש בימ"ש לקבוע רק את הרף העליון של המתחם.

21. או לכך, אני סבור כי נסיבות העניין מצדיקות התערבות ערצת הערעור וצמצום עונש הפסילה בפועל כאמור לעיל, זאת בהתחשב בהלכה נוספת לעניין העונשה האינדיידואלית והדוגלת בגישה האומרת כי **"העונישה במקומותינו היא אינדיידואלית ומתואמת לנסיבות ולנאותם הספציפי העומד לחת את הדין בפני ביהם"ש"** - ראו ע"פ 433/89 ג'ורג' אטיאס נ. מדינת ישראל, פ"ד מ"ג (4) 170, 174).

22. על כן ועל יסוד האמור לעיל, אני מקבל את הערעור ומעמיד את עונש הפסילה בפועל על 6 חודשים בלבד תחת עונש הפסילה שנקבע בידי בית משפט קמא. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם, כמפורט לעיל, ניתן לציין את השיקולים שהביאו לגזoor בטון מתחם העונש את 6 חודשים בפועל בשים לב לנסיבות שאין קשרות בביצוע העבירה, גיל המערערת, עברה התעborתי, הדומה למצב העדר עבר תעborתי, הוודאותה המידית וליקחת האחירות, בצוירוף השלcta העונש על מצבה המשפחתית.

מצאתי אף לציין את התרומות בית משפט קמא מהמערערת שמהווה לשעה שיקול בהקללה בעונש בעת שציין בגזר הדין בעמ' 14:

"**התחשבותי בנסיבות האישיות של הנאשם אשר מטפלת באופן צמוד באמה הקשישה בהיותה נכה וסיעודית, וمسעה אותה לטיפולים רפואיים ולצורך כך נזקקת לרישון הנהיגה שלה. התרשותי כי מדובר בנאשם נורמטיבית, אשר תורמת לקהילה, וכי מדובר באירוע חריג אשר אינו מאפיין את הנהיגה בדרך כלל. כמו כן, התרשותי כי החרטה שהביעה הנאשם לפני והצער אודות הפגעות שנגרמו להולכת الرجل הם כנים ואמיתיים.**"

בפועל על 6

23. על כן ועל יסוד האמור לעיל, אני מקבל את הערעור **ומעמיד את עונש הפסילה** **חדש** **בלבד** במקום 12 חדשים שהושתו על המערערת על ידי בית משפט קמא.

24. זאת ועוד על המערערת לקיים את רכיבי הענישה האחרים שהוטלו על ידי בית משפט קמא היה וטרם עשתה כן, מניין הזמן לכך הוא יום מתן פסק הדין בערעור.

25. בשולי פסק דין אבקש להבהיר כי טענת המערערת כי יש לקבוע כי מידת רשלנותו של נего בהתאם לתקנות התעבורה, שענינה נהיגת רכב בלבד זיהירות, כ"הדרגה הנמוכה" ברשלנות לעומת הרשלנות המיויחסת בסעיף 62 לפקודת התעבורה, לא מצאתו לנכון להידרש לה במסגרת הערעור שלפני, **אותירה לעת מצוא**.

ניתנה היום, ט"ז סיון תש"פ, 08 יוני 2020, בהעדר הצדדים.